

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: DECEMBER - 2022
FIRST SEMESTER

Subject: Economics of Agriculture - I (ECBCS- 17-113)

Date: 20/12/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

1. The contribution of agriculture sector in national income of India is continuously
 - a) increasing
 - b) decreasing
 - c) constant
 - d) none of the above
2. The productivity of agriculture in India is low due to
 - a) lack of education
 - b) inadequate capital
 - c) uneconomic size of farm
 - d) all the above
3. has given a theory of agricultural transformation.
 - a) Alfred Marshal
 - b) Theodore Shultz
 - c) J.B.Say
 - d) J.M. Keynes
4. The change in technology in agriculture can lead to
 - a) change in production level
 - b) change in investment level
 - c) both (a) and (b)
 - d) none of the above
5. Land reforms were implemented in
 - a) India
 - b) Maharashtra
 - c) West Bengal
 - d) all of the above

Q. 2. Answer any three of the following questions in 100 words. (15)

- 1) Features of capitalistic farming
- 2) Cropping pattern in Maharashtra
- 3) Scope of agricultural economics
- 4) Resource combination in agriculture
- 5) Merits of special economic zones

Q. 3. Answer any one of the following question in 250 words. (10)

- 1) Describe the benefits of new agricultural technology in India.
- 2) Describe critically the tenancy reforms in India.

Q. 4. Answer any two of the following question in 500 words. (30)

- 1) Describe critically the role of agriculture in Maharashtra's economy
- 2) Discuss the causes of and measures for low agricultural productivity in India
- 3) Discuss critically the theory of unlimited supplies of labour.

मराठी रूपांतर
कृषी अर्थशास्त्र भाग - १ (ECBCS 17-113)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)
१. भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नामध्ये शेती क्षेत्राचे योगदान सातत्याने आहे.
अ) वाढत ब) घटत
क) स्थिर ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
२. या कारणामुळे भारतीय शेतीची उत्पादकता कमी आहे.
अ) शिक्षणाचा अभाव ब) अपुरे भांडवल
क) शेतीचा आकार अव्यवहार्य ड) वरीलपैकी सर्व
३. शेतीच्या परिवर्तनाचा सिद्धांत यांनी मांडला.
अ) अल्फ्रेड मार्शल ब) थिओडर शुल्त्झ
क) जे. बी. से ड) जे. एम्. केन्स
४. शेतीच्या तंत्रज्ञानामध्ये बदल झाल्यामुळे मध्ये बदल घडून येतो.
अ) उत्पादनाची पातळी ब) गुंतवणुकीची पातळी
क) दोन्ही (अ) आणि (ब) ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
५. मध्ये भुसुधारणांची अंमलबजावणी करण्यात आली.
अ) भारत ब) महाराष्ट्र
क) पश्चिम बंगाल ड) वरीलपैकी सर्व
- प्र. २. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (१५)
- १) भांडवली शेतीचे वैशिष्ट्ये
२) महाराष्ट्रातील पीक रचना
३) कृषी अर्थशास्त्राची व्याप्ती
४) शेतीमधील संसाधनांचे संयोजन
५) विशेष आर्थिक क्षेत्राचे फायदे
- प्र. ३. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर २५० शब्दात लिहा. (१०)
- १) भारतामधील नवीन कृषी तंत्रज्ञानाचे फायदे स्पष्ट करा.
२) भारतामधील कुळ पद्धतीमधील सुधारणांची टीकात्मक चर्चा करा.
- प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (३०)
- १) महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेमध्ये शेती क्षेत्राच्या भूमिकेची टीकात्मक चर्चा करा.
२) भारतीय शेतीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे सांगून त्यावर उपाय सुचवा.
३) श्रमिकांचा अमर्यादित पुरवठा सिद्धांताची टीकात्मक चर्चा करा.